

із втратою баз даних страхувальників та їх подальшим відновленням у разі виникнення масштабних кібератак [1].

Оскільки ринок кібер-страхування України перебуває на початковому етапі свого становлення, під час розроблення інноваційних підходів щодо його подальшого розвитку, доцільно використовувати накопичений позитивний досвід багатьох країн світу, який свідчить про диверсифікацію спектра послуг кібер-страхування і застосування окремих полісів страхування від комп'ютерних злочинів, хакерських атак та покритті збитків у процесі їх настання [1].

Література:

1. В. П. Ільчук. Інноваційні підходи до розвитку ринку кіберстрахування в Україні [Електронний ресурс] - [Режим доступу]: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2018/5.pdf
2. В. П. Братюк. Сутність кібер-злочинів та страховий захист від кібер-ризиків в Україні [Електронний ресурс] - [Режим доступу]: file:///D:/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C/Downloads/ape_2015_9_54%20.pdf
3. Банківська діяльність: Навч. посібник / З.Б. Живко, О.П. Просович, М.І. Копитко та ін.; За ред. З.Б. Живко. – К.: Алерта, 2014. – 248 с
4. П. Харламов. Пігулка від хакерів: як бізнес захищає себе від кібератак [Електронний ресурс] - [Режим доступу]: <https://mind.ua/publications/20192978-pigulka-vid-hakeriv-yak-biznes-zahishchae-sebe-vid-kiberatak>

Тютюник І.

к.е.н., доц., старший викладач кафедри фінансів і підприємництва

Тверезовська О.

*«Фінанси та аудит підприємництва», 5 курс
Сумський державний університет*

БАГАТОКАНАЛЬНІ СХЕМИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОТРИМАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Одним з ключових напрямів дотримання Цілей сталого розвитку що реалізуються в рамках Стратегії сталого розвитку України до 2030 року є підвищення рівня безпеки держави та стандартів життя населення. Зростання темпів технічного та технологічного розвитку країни, цифровізація та глобалізація економіки, затяжна економічна та політична кризи в країні, що супроводжуються безконтрольністю діяльності з боку уряду та неефективними реформами в сфері ринкових відносин призвели до підвищення ризику економічної злочинності, особливо відчутних в зовнішньоекономічній, інвестиційній, податковій, фінансово-кредитній сферах, та становлять загрозу національній економічній безпеці країни.

В цих умовах найбільш гостро стоїть проблема тіньового виведення коштів та подальшої їх легалізації, як передумова зниження рівня інвестиційної привабливості країни, довіри з боку іноземних партнерів, зниження її бюджетного та податкового потенціалів. Наразі існують різноманітні багатоканальні схеми легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, серед яких: незаконна конвертація грошових коштів з можливим створенням фіктивних підприємств; здійснення спекулятивних операцій на фондовому ринку; шахрайські операції з землею та об'єктами нерухомості; ухилення від сплати податків; за участю банківських та небанківських фінансових установ; використання схем альтернативних грошових переказів; використання віртуальних валют; використання Інтернет-казино; фінансування тероризму.

На сьогоднішній день, одним із найбільш новітніх інструментів легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом є відмивання коштів з використанням віртуальних валют. Проведений в таблиці 1 аналіз свідчить, про наявність досить потужного та

розвиненого ринку віртуальних валют. Однак, незважаючи на це, Європейський центральний банк не визначає віртуальні валюти повноправними формами грошей [3], переважною більшістю країн дана валюта навіть не вважається такою з юридичної точки зору.

Активне застосування крипто валют в тіньових схемах відмивання коштів зумовлене особливостями їх використання. Системи, через які здійснюється електронна торгівля віртуальними валютами не передбачають прямої взаємодії з клієнтами, що забезпечує анонімне фінансування, а отже ускладнює можливість ідентифікації учасників тіньових схем. Достатньо нетривалий характер використання даних валют зумовлює відсутність розробленого на рівні держави програмного забезпечення, адаптованого до специфічних особливостей обігу криптовалют, здатного ідентифікувати найбільш підозрілі з точки зору законності операції, та арештувати активи, що приймають участь у реалізації тіньових схем відмивання коштів [2].

Таблиця 1.

Обсяги операцій із найбільшими віртуальними валютами світу (станом на 23.10.2019) [3]

№ з/п	Назва	Ринкова капіталізація, дол.	Ціна, дол.	Позиція, млн. дол.
1.	Bitcoin	135 930 128 002	7 547,75	18 009 350 BTC
2.	Ethereum	17 487 836 914	161,53	108 266 574 ETH
3.	XRP	11 709 868 928	0,270794	43 242 653 330 XRP
4.	Tether	4 114 818 525	1,00	4 108 044 456 USDT
5.	Bitcoin Cash	3 794 668 096	209,96	18 073 388 BCH

Серед процесів, результатом яких є отримання незаконних доходів, наразі корупційні схеми займають вагоме місце та набувають неабиякого розголосу в політичній та фінансовій сферах. Відповідно до даних, продемонстрованих Міжнародною антикорупційною організацією Transparency International [4], за 2018 рік Індекс сприйняття корупції в Україні, в порівнянні з 2017 роком, зріс на 2 пункти і становить 32 бали зі 100 можливих. Україна займає 120 місце із 180 аналізованих країн та стабільно залишається у групі підвищеного ризику поряд з Камеруном, Іраном, Нігерією, Центральною Африканською Республікою.

Окрім існування корупційних схем, не менш вагомим інструментом отримання незаконних доходів є контрабандна діяльність. Легальний зовнішньоторговельний оборот України в 2018 році склав 104,5 млрд. дол., що складає 80% обсягу ВВП України, тіньовий імпорт – знаходиться на рівні 10% ВВП. Згідно з даними дослідження Незалежної групи з макроекономічного аналізу та прогнозу [1] обсяг контрабанди в Україні за 2018 рік становив 10,8 млрд. дол. та спричинив щорічні втрати в розмірі 3,3 млрд. дол. недонадходжень до бюджету, 6,4 млрд. дол. відтоку валюти за межі України та втрату 850 тис. робочих місць.

Враховуючи той факт, що проаналізовані нами схеми тінізації доходів не відображають повний перелік видів злочинної економічної діяльності, зазначимо, що навіть їх обсяги вказують на суттєві загрози національним інтересам держави та значну актуалізацію проблеми розробки комплексу заходів до удосконаленню системи фінансового моніторингу та контролю та фінансовими операціями.

*Виконано в рамках науково-дослідної теми № 0117U003930 «Економетричне моделювання механізму запобігання тіньовим схемам виведення капіталу через податкові та інвестиційні канали в Україні»

Література:

1. Кукуруза Г., Лесик М., Николаєнко С. Аналіз обсягів контрабанди в Україні обсяги, прямі та непрямі втрати бюджету та економіки. *Незалежна група з макроекономічного аналізу та прогнозу*. URL: <http://ua-outlook.com.ua/ru/2019/07/06/smuggling-schemes> (дата звернення 23.10.19).

2. Crypto-Currency Market Capitalizations. URL: <http://coinmarketcap.com> (дата звернення 23.10.19).

3. European Central Bank. URL <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html> (дата звернення 19.10.19).

4. Transparency International. Corruption perceptions index 2018. URL <https://www.transparency.org/cpi2018> (дата звернення 17.10.19).

Уралов Б.

«Міжнародний фінансовий менеджмент», 6 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри міжнародних фінансів Субочев О.В.

ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Економічна політика, розроблена та впроваджена урядами, може мати важливі наслідки для соціально-економічної динаміки як в короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі. Традиційно проводиться розмежування між короткостроковою економічною політикою попиту та довгостроковою економічною політикою на основі пропозиції, як і між іншими різними цілями. Однак деякі економічні політики застосовуються просто з огляду на короткострокову перспективу, не беручи до уваги довгострокову.[1].

Як відомо, економічну політику можна класифікувати як орієнтовану на попит чи пропозицію. Політика попиту розробляється та впроваджується для гарантування короткострокової стабілізації, але іноді, не турбуючись про остаточну мету сталого економічного зростання [2]. Вони створені лише для того, щоб зменшити або пом'якшити економічні впливи економіки, спричинені бізнес-циклом, але там, де різні політики чи інструменти можуть вступити в конфлікт між ними.

Економічна політика попиту повинна вирішувати кілька короткострокових цілей, які можуть бути сумісні зі стабілізаційною їх роллю, щоб уникнути конфліктів з довгостроковим економічним зростанням. Ці цілі: підвищення ефективності розподілу ресурсів; посилення координації економічної політики для гарантування перерозподілу та соціальної згуртованості; захист зайнятості; оптимальний розмір державного сектору; правильне забезпечення суспільних благ та належне функціонування установ. З огляду на довгострокові цілі, їх можна досягти за рахунок підвищення продуктивності праці завдяки інноваційній політиці, орієнтованій на: по-перше, сприяння витратам на наукові дослідження та розробки; по-друге, освіта та навчання працівників, що використовують переваги нових технологій; по-третє, сприяння енергоефективності та відновлюваній енергії як ключовий елемент захисту довкілля. Приймаючи традиційну точку зору, дві основні політики щодо попиту - це грошово-кредитна та федеральна політика [3]. Ці економічні політики включають альтернативні інструменти, які впливають на велику кількість змінних як в коротко-, так і в довгостроковій перспективі. Небезпека тут полягає в тому, що ці політики можуть бути занадто короткотерміновими, втрачаючи довгострокову перспективу. Крім того, обидві стабілізаційні політики можуть увійти в неефективні, знижуючи їх ефективність. У той же час, якщо не дивитися на економічну політику, потрібно не тільки враховувати їх довгостроковий вплив на стійкість, але й враховувати їх сумісність з точки зору різних інструментів, які ці політики використовують для короткострокової стабілізації.

Потужність політики масштабування пропозицій ще не розробляється, оскільки політику масштабування можна використовувати для стимулювання інновацій та технологічних змін. Фіскальні інструменти можуть бути використані для обмеження негативного впливу виробничої діяльності на навколишнє середовище шляхом сприяння енергоефективності та зміні технологій, пов'язаних з енергією, як основних опор стійкого економічного зростання[4]. Зростає визнання, що фіскальна політика